KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 21.1.2019 r.
COM(2019) 9 final

2019/0006 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

w sprawie upoważnienia Litwy do wprowadzenia szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 395 ust. 1 dyrektywy 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (zwanej dalej „dyrektywą VAT") Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może upoważnić każde państwo członkowskie do wprowadzenia szczególnych środków stanowiących odstępstwo od przepisów wspomnianej dyrektywy w celu upraszczania poboru VAT lub zapobiegania niektórym formom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania.

Pismem, które wpłynęło do Komisji w dniu 16 października 2018 r., Litwa wystąpiła z wnioskiem o przyznanie odstępstwa od art. 193 dyrektywy VAT w celu zastosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia w odniesieniu do dysków twardych. Zgodnie z art. 395 ust. 2 dyrektywy VAT pismem z dnia 19 listopada 2018 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku złożonym przez Litwę. W piśmie z dnia 20 listopada 2018 r. Komisja zawiadomiła Litwę, że posiada wszystkie informacje niezbędne do rozpatrzenia wniosku.

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Zgodnie z zasadą ogólną określoną w art. 193 dyrektywy VAT podatnik dokonujący dostawy towarów lub świadczenia usług jest zwykle obowiązany do zapłaty podatku od wartości dodanej (VAT).

Zgodnie z art. 395 dyrektywy VAT Litwa wniosła o upoważnienie do stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy VAT polegającego na możliwości zastosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia w odniesieniu do dostaw dysków twardych, które nie są objęte regulacją określoną w art. 199a dyrektywy VAT. Na mocy przedmiotowej procedury podatnik będący odbiorcą dostaw staje się zobowiązany do zapłaty VAT. Podatnik taki, o ile przysługuje mu pełne prawo do odliczenia podatku VAT, składa jednocześnie deklarację podatkową i odlicza podatek VAT odpowiadający dostawie. W efekcie spowoduje to, że podatek VAT nie będzie faktycznie wpływał do Skarbu Państwa.

Na Litwie wykryto oszustwa związane z podatkiem VAT w sektorze towarów elektronicznych takich jak laptopy, telefony komórkowe, tablety i dyski twarde. Towary te nabywane są z innych państw członkowskich i zanim zostaną dostarczone detalistom lub bezpośrednio konsumentom ma miejsce wiele transakcji pomiędzy znikającymi podmiotami gospodarczymi, które nie odprowadzają podatku VAT do Skarbu Państwa. Kontrole przeprowadzone na Litwie wykazały, że w latach 2016–2017 około 6 mln EUR podatku mogło nie zostać odprowadzone za towary elektroniczne, co znacznie uszczupliło dochody budżetu państwa.

Litwa wprowadziła szereg środków służących zwalczaniu oszustw związanych z VAT oraz zapobieganiu im. Od października 2016 r. wszyscy podatnicy VAT na Litwie mają obowiązek co miesiąc wprowadzać informacje o wystawionych dla nich oraz przez nie fakturach VAT w ramach modułu e-faktur („i.SAF"), będącego częścią inteligentnego systemu informacyjnego administrowania podatkami („i.MAS"), który pomaga organom podatkowym w identyfikowaniu różnic pomiędzy danymi zgłoszonymi przez podatników VAT a kwotami podatku niezgłoszonymi w terminie. Zanim towary trafią na terytorium Litwy, niezbędne jest również zarejestrowanie w module elektronicznych listów przewozowych („i.VAZ") informacji o dokumentach przewozowych ze wskazaniem, jakie towary są przewożone oraz kto jest ich nadawcą i odbiorcą. Te informacje operacyjne gromadzone przez Państwową

Inspekcję Podatkową są również wykorzystywane do wykrywania potencjalnych przypadków oszustw lub w celu szybkiego uzyskania informacji o towarach będących przedmiotem łańcucha nielegalnych transakcji.

Chociaż w celu zwalczania oszustw związanych z VAT wprowadzono liczne środki, z informacji przekazanych przez Litwę wynika, że środki te nie są wystarczające, aby zapobiec oszustwom związanym z podatkiem VAT w zakresie dostaw towarów elektronicznych. Litwa uważa, że niezbędne jest wprowadzenie mechanizmu odwrotnego obciążenia w odniesieniu do tego sektora.

Litwa zamierza wprowadzić mechanizm odwrotnego obciążenia w odniesieniu do wyrobów elektronicznych na podstawie art. 199a dyrektywy VAT. Dyski twarde nie są jednak objęte zakresem tego artykułu. Litwa twierdzi również, że doświadczenia innych państw członkowskich pokazują, iż po wprowadzeniu mechanizmu odwrotnego obciążenia w odniesieniu do wymienionych towarów elektronicznych objętych art. 199a dyrektywy VAT przedmiotem oszustw stają się inne towary elektroniczne.

W związku z tym Litwa występuje z wnioskiem o upoważnienie do wprowadzenia mechanizmu odwrotnego obciążenia również w odniesieniu do dysków twardych na podstawie art. 395 dyrektywy VAT.

Biorąc pod uwagę potencjalny pozytywny wpływ środka na zwalczanie oszustw wykrytych przez Litwę, proponuje się przyznanie odstępstwa na czas określony, od dnia 1 marca 2019 r. do dnia 28 lutego 2022 r. W okresie stosowania środka stanowiącego odstępstwo Litwa powinna wprowadzić inne środki konwencjonalne, aby skutecznie kontrolować oszustwa i zapobiegać im w zakresie dostaw dysków twardych. W rezultacie nie powinna zachodzić dalsza potrzeba stosowania odstępstw od art. 193 dyrektywy VAT w odniesieniu do dostaw dysków twardych.

Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Podobne odstępstwa dotyczące art. 193 dyrektywy VAT zostały przyznane innym państwom członkowskim.

Proponowany środek jest zatem zgodny z obowiązującymi przepisami dyrektywy VAT.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Art. 395 dyrektywy VAT.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Biorąc pod uwagę przepisy dyrektywy w sprawie VAT, na których oparty jest niniejszy wniosek, wchodzi on w zakres wyłącznych kompetencji Unii. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

- **Proporcjonalność**

Niniejsza decyzja dotyczy upoważnienia przyznanego państwu członkowskiemu w odpowiedzi na jego własny wniosek i nie stanowi żadnego zobowiązania.

Biorąc pod uwagę ograniczony zakres odstępstwa, przedmiotowy szczególny środek jest proporcjonalny do zamierzonego celu, jakim jest zapobieganie niektórym formom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania w konkretnym sektorze.

- **Wybór instrumentu**

Zgodnie z art. 395 dyrektywy w sprawie VAT odstępstwo od wspólnych przepisów dotyczących podatku VAT jest możliwe jedynie na podstawie upoważnienia Rady, stanowiącej jednomyślnie na wniosek Komisji. Decyzja Rady jest ponadto najbardziej właściwym instrumentem, ponieważ może być skierowana do poszczególnych państw członkowskich.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Niniejszy wniosek opiera się na wniosku złożonym przez Litwę i dotyczy wyłącznie tego państwa członkowskiego.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie zaistniała potrzeba skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

- **Ocena skutków**

Wniosek dotyczący decyzji wykonawczej ma na celu zapobieganie niektórym formom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania w sektorze dysków twardych. Mechanizm odwrotnego obciążenia powinien pomóc Litwie zapobiegać oszustwom związanym z VAT w sektorze dysków twardych. W związku z tym środek stanowiący odstępstwo będzie miał potencjalnie pozytywne skutki.

Ze względu na wąski zakres odstępstwa i jego ograniczone zastosowanie w czasie, negatywne skutki w postaci wyższych obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw sektora wyrobów elektronicznych będą w każdym przypadku ograniczone.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie będzie miał negatywnego wpływu na zasoby własne Unii pochodzące z VAT.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

We wniosku określono wygaśnięcie odstępstwa z dniem 28 lutego 2022 r.

2019/0006 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

w sprawie upoważnienia Litwy do wprowadzenia szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej[1], w szczególności jej art. 395,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Art. 193 dyrektywy 2006/112/WE stanowi, że podatnik dokonujący dostawy towarów lub świadczenia usług jest, co do zasady, obowiązany do zapłaty podatku od wartości dodanej (VAT) organom podatkowym.

(2) W piśmie, które wpłynęło do Komisji w dniu 16 października 2018 r., Litwa wystąpiła o upoważnienie do wprowadzenia specjalnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w celu zastosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia w odniesieniu do dostaw dysków twardych.

(3) Zgodnie z art. 395 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2006/112/WE pismem z dnia 19 listopada 2018 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku złożonym przez Litwę. W piśmie z dnia 20 listopada 2018 r. Komisja zawiadomiła Litwę, że posiada wszystkie informacje niezbędne do rozpatrzenia wniosku.

(4) Na Litwie wykryto oszustwa typu „znikający podmiot gospodarczy” w sektorze towarów elektronicznych takich jak laptopy, telefony komórkowe, tablety i dyski twarde. Skala i zakres takiego procederu mają bezpośredni, wysoce negatywny wpływ na budżet państwa.

(5) Władze litewskie wprowadziły szereg środków służących zwalczaniu oszustw związanych z VAT oraz zapobieganiu tym oszustwom. Według władz litewskich środki te nie są wystarczające, aby zapobiegać oszustwom związanym z VAT w zakresie dostaw towarów elektronicznych.

(6) Władze litewskie zamierzają wprowadzić mechanizm odwrotnego obciążenia w odniesieniu do wyrobów elektronicznych na podstawie art. 199a dyrektywy 2006/112/WE. Artykuł ten swoim zakresem nie obejmuje jednak dysków twardych.

(7) Aby rozszerzyć mechanizm odwrotnego obciążenia, który powinien mieć zastosowanie nie tylko do wyrobów elektronicznych, co jest już dopuszczalne na podstawie art. 199a dyrektywy 2006/112/WE, ale również w odniesieniu do dysków twardych, władze litewskie zwracają się o wydanie upoważnienia, na podstawie

[1] Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

art. 395 dyrektywy 2006/112/WE, do wprowadzenia mechanizmu odwrotnego obciążenia w odniesieniu do dostaw dysków twardych.

(8) Biorąc pod uwagę możliwy pozytywny wpływ szczególnego środka służącego zwalczaniu wykrywanych przez Litwę oszustw, odstępstwo powinno zostać przyznane na czas określony, od dnia 1 marca 2019 r. do dnia 28 lutego 2022 r.

(9) Aby można było ocenić, czy środek jest odpowiedni i skuteczny, prawo do stosowania odstępstwa przyznaje się zazwyczaj na czas oznaczony. Dzięki odstępstwom państwa członkowskie zyskują czas na wprowadzenie – do chwili wygaśnięcia środka stanowiącego odstępstwo – innych środków konwencjonalnych służących wyeliminowaniu danego problemu, dzięki którym nie ma już potrzeby dalszego stosowania odstępstwa. Odstępstwo umożliwiające stosowanie mechanizmu odwrotnego obciążenia przyznaje się tylko wyjątkowo w odniesieniu do obszarów szczególnie podatnych na oszustwa. Środek ten stosuje się w ostateczności. Władze litewskie powinny zatem do chwili wygaśnięcia niniejszego odstępstwa wprowadzić w życie inne środki konwencjonalne służące zwalczaniu oszustw związanych z VAT w sektorze dysków twardych oraz zapobieganiu tym oszustwom, co w konsekwencji spowoduje, że nie będzie już konieczności stosowania odstępstwa od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w odniesieniu dostaw dysków twardych.

(10) Szczególny środek nie wpłynie negatywnie na zasoby własne Unii z tytułu VAT,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Na zasadzie odstępstwa od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE upoważnia się Litwę do wyznaczenia odbiorcy jako osoby zobowiązanej do zapłaty VAT w przypadku dostaw dysków twardych.

Artykuł 2

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 marca 2019 r. i wygasa ona z dniem 28 lutego 2022 r.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Litewskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący